THE YORUBA NEWS.

FOR GOD, THE KING & THE PEOPLE.

VOL. XIII. No. 34. New Series. IBADAN, TUESDAY, 12th SEPTEMBER, 1939. PRICE ONE PENNY

Işẹ Ti Gomina Ran Si Gbogbo Orilẹ Nigeria.

SEPT. 4. 1939.

Ni agogo mọkanla owurọ yi ni Ijọba Gẹsi kede pe Ogun mbẹ larin Ilu Gẹsi ati Jamani. Bẹ na ni Ijọba Franse tun kede tirẹ. Ni ede Akowe Ijọba Gẹsi fun awọn ilẹ mi nigbati ogun bẹ silẹ ni ọdun kẹdọgbọn ti o kọja, o sọ pe "Awọn fitila nku ni gbogbo orilẹ Ilu-oibo." Pupọ ninu ẹnyin ti ẹ nfeti si ohun mi ni alẹ yi ko le ṣe alai ti mọ pe ogun jija ṣẹ ndi inkan ti a ko le yẹ silẹ. O ti han kedere pe, nigbati HITLER wi, bi i ti imā wi nigba kọkan pe, oun fẹ alafia tọkantokan, ero rẹ nipa alafia ti o nlẹ ni pe niwọn bi awọn Ijọba Ilu-oibo yoku ba ti ngba ati ti nwọn ba ti le mā se gbogbo inkan ti oun ba bere lẹsẹkẹsẹ bi o tilẹ yapa ti ko si ṣe ẹto.

Iru ija ojiji ti awọn ọmọ-ogun rẹ nilẹ ati ni ofurufu oju-ọrun lọ fi kọlu Poland ni arọ kutu Friday ọjọ kinni oṣu yi, lai kede ogun tẹlẹ, lai ni ẹsùn, lai ni idi tabi ohun ikẹwọ kan, fi ipinnu HITLER lati sọ ominira akikanju orilẹ ede nā (ti awa ti ṣeleri lati dabobo,) di yẹpẹrẹ ati ilu aınọna wọn; ko si ẹnikan ti o le jiyan pe Poland jẹ ọkan ninu awọn orilẹ-ede ti HITLER fẹ fi ipa gba, ni u ọna eyiti o ti nlọ jinna pupọ ju ti o si nfẹ tẹ ori gbogbo awọn orilẹ Ilu-oibo yoku ba si abẹ aṣẹ rẹ.

Ni iru ọna bawọnyi, ko si ohun ti Ijọba Gẹsi tun le ṣe ju ogun jijalọ. Ọna kanna yi ni a le fi si irẹsoke ayiri ti HITLER lọwọ ninu ete pe oun o fi ipa jẹ gàba lori awọn ilaju orilẹ-ede l' aiye. Awa nja fun ẹtọ ati ominira mẹkunnu ni ibikibi l' ode aiye lati lo ati jẹ aiye ori ẹni ni alafia; awa mba awọn ti o gba pe pe olori inkan ti ilaju enia le se ni lati ṣe aṣepe ẹrọ ija ti yio gba ominira ero ati iṣe kuro lọwọ awọn enia.

Lati le tubọ ni iranwọ awọn enia rẹ ara Jamani, HITLER ni lati mā fi irọ bọ wọn lati igbati awọn *Nazi* ọmọ lẹhin rẹ ti di alaṣẹ ilu wọn. Lati oṣu July esin ni o ti nsọ awọn ara Jamani sẹwọn nitori "ẹṣẹ" gbigbọ waya ofurufu lati ilẹ mi ti ki iṣe Jamani wa. Nisiyi ni HITLER sofin gbangba pe ara Jamani kan ti o ba tun ṣẹ "ẹṣẹ" yi ni oun o sọ si ẹwọn iṣe aṣegan, ati pe ẹnikeni ti o ba sọ inkan ti o gbọ lati ilẹ mi fun awọn ọrẹ rẹ ni oun o da ẹjọ pipa fun. Ibẹru rẹ pe ki awọn ara Jamani ma gbọ inkan ti gbogbo aiye nsọ nmu HITLER ro oniruru erokero ati etekete wọnyi.

Lẹhin ọpọ ọdun ti a ti nfi atankalẹ iro bọ wọn, pupọ ninu awọn ara Jamani ni nro pe awọn nja lati gba ilu awọn kuro labẹ itẹloriba ti Gẹsi ati awọn oluranlọwọ rẹ, ati lati ba gba awọn Jamani ti ngbe ilu Poland kuro lọwọ ilokulo. Otitọ ni pe, Poland ko lo awọn Jamani ti mba wọn gbe ni ilokulo; ati pe Jamani pāpā ni nlo awọn orilẹ-ede mi ti mba wọn gbe (bi awọn *Jew, Czech* ati ara Poland) ni iwa onroro buruku ti a ko mọ ri lati igbati oju ko ti ilà.

HITLER ko fi boju fun wa pe ilo ti Ijọba Jamani ode oni yio mā lo awọn Enia Dudu yio roro buruku bakanna. A ti ri ọrọ rẹ pāpa ninu iwe rẹ ti aṣẹ "*My Struggle*" (Ijowẹrẹ Mi) ti o sọ pe: ẹṣẹ aṣiwere gān ni lati kọ ẹniti a bi ni idaji inọki de ibi pe ki a mā gbagbọ pe a ti sọ ọ di Amofin *Lawyer*."

Ni iru sā bayi, mo layọ lati le sọ pe, ko si awọn enia ti o ṣe oletọ si ọba ninu gbogbo awọn Ile-Ijọba Gẹsi ju awọn enia Nigeria lọ. Nwọn fi han larin irokẹkẹ ni September esin, nwọn si tun nfihan nisisiyi pāpā bi nwọn ti ṣe jade wa fi orukọ si inu iwe ẹgbẹ ogun ibilẹ ogun fun abo ilu, ti wọn si ti yan ara wọn lati se iranwọ ni ọnakọna.

"OWO ŞIŞE BAKANNA"

Ohun ti a ni se ni pe ki a sa gbogbo ipa wa lati mu ogun nā wa si ipari laipẹ. Ọna pupọ ni o wa ti awọn enia Nigeria le fi se iranwọ, mo si fẹ mẹnukan diẹ ninu wọn nisiyi.

Ekinni ni nipa didide si ipe iṣẹ ti emi bi Gomina ti pe nyin si, ati si ipo mi ti a tun le pe nyin si ni igba mi.

Ekeji ni, nipa titẹle aṣẹ Ijọba lẹsẹkẹsẹ, ati nipa sisan Owo-ode nyin laijafara.

Ẹkẹta ni, titọju awọn iṣẹ ti kaluku ti nṣe tẹlẹtẹlẹ. Igbe ti Gẹsi nke nigba Ogun Ajakaiye ni pe: "Owo Şişe Bakanna;" eyini si ba ilẹ wa mu nisiyi.

Ohun ti o se pataki ni pe ki a ma jẹ ajẹdi èrè, ki a ma si ra ọja tita pamọ. Ki yio si ọda onjẹ (afi bọya diẹ ninu awọn onjẹ ti nti ilu oibo wolu,) eyiti a ni lati mā sunlọ. Ko si si ọna awawi kan fun ẹniti o ba ngbiyanju ati mā bu owo le ọja tita. A nṣe àto ati pinnu iye ti a o mā ta awọn ọja, ṣugbọn ki a to ṣe ofin na jade ki ẹnikẹni mase san ju iye ti a ti nra awọn ohun jijẹ ki ogun to bẹrẹ lọ. Olukaluku ni lati ran Ijọba lọwọ nipa fifi ẹniti o ba mbuwo le ọja han Ijọba tabi ti o ba ngbidanwo ati sọ ọja dọwọn bi o ba ri i; iru awọn ti a ba mu iwa nā mọ lọwọ ni Ijọba yio jẹ niya lọpọlọpọ.

ODODO IFẸ SI ỌBA.

Ijọba Gẹsi ni ilu oibo yio fẹ gbogbo ọja agbẹ, Ẹpà, Owu ati inkan bawọnni; ati pe iye owo ti a o nra wọn le ga si i. Onikaluku agbẹ ni yio ri i pe, titẹramọ gbigbin ọja tita wọnyi yio pa fun wọn, bi o ti wu ki agbe le gbin inkan wọnyi to, wọn o ri i ta daradara yio si mu pe oun nṣe ohun ti oun le ṣe fun ati le ṣẹgun yi.

A ko le ṣe alai mā ṣun *Petrol* lo. Ọkọ-ilẹ reluwe ni a ni lati mā lo dipo mọto bi o ba ti le se e se si. Reluwe a mā lo Edu ti a ngbẹ ni ilẹ *Nigeria* wa yi; bi a ba ti nlo Reluwe pọ to, bẹni iṣẹ ṣiṣe yio ma pọ to fun enia *Nigeria*.

Bori gbogbo rẹ, ẹ maṣe fetisi irohin eke ati iṣẹkuṣọ, awọn iwerohin yio sa ipa wọn lati fun nyin ni awọn irohin ti o ṣe otitọ ati lati jẹ ki o di mimọ ka ilẹ.

Ni ikẹhin, mo torọ lọdọ nyin pe ki ẹ gbiyanju ati mọ riri ẹru wuwo ti mbẹ lori Ijọba ni akoko ogun, ati pe ki ẹ si sa ipa nyin lati mā di kun u, bikoṣe ati din i ku lọnakọna ti o ba wa ni ipa nyin. Eyi ni ododo ifẹ si ọba. Mo dupẹ lọwọ nyin fun ohun ti ẹ ti ṣe, mo si ni igbẹkẹle pe, bi o ti wu ki ogun nā ja pẹ to, ẹ o mā sa ipa nyin si i.

Chief Commissioner

HONOURED BY

Ibadan African Club.

To mark the occasion of the assumption of His Honour Mr. G C Whiteley C.M.G. as the first Chief Commissioner of the Western Provinces of Nigeria, the Ibadan African Club had a Tennis Tournament on their grounds at the War Memorial Iddo Gate last Saturday the 9th instant.

Full Report will appear in our next number.

THE YORUBA NEWS.

Editor & Proprietor :—
D. A. ỌBASA.
Office:—AJABA SQUARE, OGUNPA ROAD
P O BOX 60, IBADAN.

Subscriptions payable in advance.

Ibadan 4s. 4d. per annum, 6s. 6d. Post Free.

Cheques and Postal Orders should be crossed and forwarded to the Editor.

Thanks for Sympathy, In Memoriam Notices Marriages, Births, Deaths, Change of Names at 2s. 6d. per insertion.

Advertising rates &c., on application.

We invite Correspondence on topical matters of general interest.

All communications intended for publication, should bear the names and addresses of writers not necessarily for publication but as a mark of good faith.

The views expressed by contributors are not necessarily endorsed by the Editor.

TUESDAY, SEPTEMBER 12, 1939.

The Governor's Message.

IN THIS number, we publish a Yoruba translation of His Excellency the Governor's Message to Nigerians for the benefit of our readers who do not understand the English language. It is our loyal duty to follow the Governor's advice as British subjects; this is the best way of contributing our share of service towards the winning of the war.

Ogun De.

Ara Kẹsin.

Larin ọsẹ kan ti ogun bẹrẹ yi ni awọn ọmọ-ogun Gẹsi ti nfi ọkọ ofurufu ja nfo lọ rọ agba lu awọn ọkọ ogun Jamani ni ebute ilu wọn pāpā. Orişi awọn ọkọ ofurufu wọnyi kanna tun fo kākiri lori awọn ilu Jamani pataki pataki şugbọn, si iyalẹnu awọn Jamani ati gbogbo agbaiye, eyiti wọn i ba fi mā rọ agba lu wọn, ki wọn si mā da ina ati ẹtu oniwọ si ori ilu wọnni, ogede ọkẹ aimọye Takāda kekeke ti a tẹ ọrọ àlàyé bi HITLER ti şe da ogun yi silẹ nikan ni awọn ọkọ wọnyi nfọnka si arin awọn ilu Jamani wọnyi.

Ẹ ko ri i bi Ijọba Gẹsi ti ni oju ānu ati sūru to? O to bi ẹmẹrin ti nwọn fo lọ si Jamani bẹ, pe, bi awọn ara ilu ibẹ ba le mọ inkan ti o fa ija yi wa, boya, nwọn le pada lẹhin HITLER ati awọn ọrẹ rẹ ti nyọ gbogbo ilu lẹnu.

Koi ti i pari.

Fiditi.

JIBITI NI FIDITI

Awọn ti pe nwọn sọ ara nwọn di Oniboda ọsan-gangan ni Fiditi nipa gbigba sisi (6d.) lọwọ ẹniti o ba ra işu sisi nwọn a si tun gba sisi lọwọ onimọto ti yio ko işu nā,

nipa bayi ti nwọn sọ işu sisi di şile kan abọ. Kini ero inu wọn ti nwọn fi nşe bẹ̄ Awọn wọnyi ha nfẹ ki iyàn wọlu ni ta bawo?

Agbẹ ti o gbin isu ta isu rẹ ni sisi, ewo ni ti agbodegba ti o bu şile kan mọ işu laira, laita, laidako?

Ireje patapta ni eyi, A fẹ ki Ijọba jọwọ ba ni mojuto ọran na, ki nwọn si da awọn ti nşe bẹ̄ duro.

Ijọ Aladura ni Mapo.

Awọn Ijọ Aladura şe bẹba ni ilẹ yi ni Sunday ọjọ kẹta oşu yi ni iranti Ajọdun Kẹfa işe isoji nla ti a ti ọwọ Woli Daniel Ọrẹkọya şe ni Oke Bọla ni ọdun 1930.

Nwọn bẹrẹ ajọdun yi ninu Ile-isin wọn ni Ekotẹdo lẹba *Race Course* ni ārọ. Awọn olusin ti o pe aibẹ to egbā enia t' ọmọde t' agba t' ọkunrin t' obirin. Awọn Ẹni-ọwọ D. A. Odubanjọ ati J. A. Babatopẹ ni wọn wasu ninu isin nā.

Nigbati o di ago mẹrin abọ ọsan ti nwọn şe ajọ gbogbo-gbō, Ile Igbimọ Oke Mapo ko gbaye fun ogunlogo awọn enia lati oniruru ijọ Aladura t' ile t' oko Ilesa, Oşogbo, Ẹde, Ijebu, Abẹokuta, Eko, Ife ati awọn ilu mī li aika ati awọn gbajumọ lati oniruru awọn Ijọ Enia Ọlọrun larin ilu Ibadan. Awọn ti wọn wa si ajọ yi to ẹgbāta enia, Gbogbo inu ile nla yi l' o kun t' oke t' odo, nwọn ferẹ mā jẹko le 'rawọn, titi dẹ ẹdẹdẹ ode Mapo ni enia kun.

Lẹhin orin ati adura nipa Pastor Okunuga ni Woli Joseph Babalọla tẹwọgba orin, ti oun ati Pastor Okunuga nsọkō orişirişi orin si agbo ti gbogbo enia si ngberin wọnyi pẹlu àwólā atẹwọ ti gbogbo rẹ si udun lọ yūngba.—Kọşẹ-kọşẹ ni i, o yẹ nwọn pupọ.

Ẹniti o ko sọrọ ni Pastor I. B. Akinyele *African Superintendent* Alamojuto ti awọn Ijọ Aladura ni Ẹkun Ibadan: ninu ọrọ rẹ ni o gbe sọ itan işẹ ti Woli Daniel Ọrẹkọya şe ni Oke Bọla lati inu Iwerohin Yoruba News" ninu ọdun 1930 ati oniruru ọna ti Oluwa ti fi agbara iwosan Rẹ̀ han nigbanā ati ti o si tun nfi han titi di ọjọ oni.

Pastor J. S. B. Oduşọna dide sọ pe; awọn mu diẹ wa ninu awọn bi ogorun enia ti nfẹ rohin fun ajọ inkan ti Ọlọrun ti şe fun wọn.

Ẹni kini ti o jade ni Marian Adepatẹ ti warapa ba ja ni odidi ọdun marun larin eyiti o fọju ti iyè rẹ si ra. O ri iwosan gba lẹhin adura ọsẹ meji.

Ẹni keji ni Oşọ, ọkan ninu awọn ọmọ Tulẹ ni Ogbomọşọ ti baba rẹ ti nowo to ọpọn mẹta le lori ti ko san ninu arun inu rirun. O ti gba ọdun kan pẹlu oşu meji ni Ile-işegun Ogbomọşọ ti ko san. Dokita ni afi bi oun ba là a ki oun le yọ ohun ti nba a ja kuro, şugbọn baba Oşọ ni o li, "Oluwa yio wo o sàn" Dokita ni bi oun ba mọ ẹniti o le wo Oşọ san oun pāpā yio lọ kọ işẹ lọdọ oluwa rẹ. Oşọ san lẹhin adura ọjọ mejilelogbọn.

Ẹni kẹta ni Emannel Adeniran ti o sọ pe inu rirun ni arun oun ati ti baba ti o bi oun Oun ti lọ si ọdọ Dokita ko san, oun jẹ oniruru ōgun ko san, oun jẹ ōgun Kobo-kobo ai i ko gbọ, oun nọ to ogun ọpọn si i ko san. Oun ri awọn Aladura ni oşu mẹta yi Oluwa wo oun san.

Ẹni kẹrin ni Alice Mọnikẹ ti o si sọpe nwọn sọ ọmọ oun di were: nigbati o njā kiri ni awọn ọlọpa mu u ti mọle. Şugbọn Oluwa wo o san nigbati oun mu u lọ si Ijọ Aladura.

Ẹni karun ni Ọgbẹni Oşomālo kan ti o rohin inkan ti awọn enia buburu fi oju oun ri nigbati o lọ sin wọn lowo ti wọn jẹ e. Bi nwọn ti fi ōgun ẹtẹ le gāri bai, sikulu ti oun gun lọ siuwo ti nwọn fun oun ni majele jẹ ti nwọn si nsọ pe o pari oun o ku nwọn sọ oun di were, oun tile ti ku patapata ki awọn Ijọ to gbadura fun oun titi oun fi sọji.

Ẹni kẹfa Abọsẹde sọ pe ijọ kẹrin ti oun bi ọmọ ti oun pọn yi ni ori oun ti yi, oun si nsiwin fun ẹgbọn ọjọ ki nwọn to mu oun fun Aladura nibiti oun ti ri iwosan

Ẹnikeje Jacob Ajani sọ pe oun yaro, ẹgba gba ọwọ ati ẹsẹ oun fun ọdun mẹsan oun si ti nọ to pọnun mọkanlelogun danu ki oun to wa si Ijọ Aladura nibiti oun ti ri iwosan.

Ẹni kejọ Olaiwọn sọ pe nwọn sọ oun ni ōgun ẹtẹ nwọn si le oun jade larin ile ati pe nigbati oun de ọdọ Ijọ Aladura ni Oluwa wo oun san.

Ẹni kesan jẹ imale ti o ti dẹtẹ fun ọdun mọkanla; o ti nọ ogbọn pọnun lati fi wora, baba rẹ nọ ogoji pọnun iya rẹ nọ ogun pọnun pẹlu fun awọn onişegun kō san. Oun gba ọdun kan ni Ogbomọşọ pàbó ni i. Afi igbati oun de ọdọ awọn Aladura ki oun to ri iwosan.

Ẹni kẹwa Marian Adepele sọ pe nwọn sọ oun di ajẹ nipa sisọ ọbẹ fun oun jẹ, ejọ nā de Kotu Oke Arẹ Ijọ gbadura fun oun eiyẹ ajẹ nā si ti kuro ninu oun.

Ẹni kọkanla Jọnwo ọmọbirin Ijesa ọlọdun mẹsan ti o rohin bi iya oun ti şe sọ oun di ajẹ ti awọn si npa ọmọ orogun iya rẹ je: bi iya rẹ ti mā nlọ ka Koko baba rẹ loru loru tobẹ̄ ti baba rẹ ko fi nri Koko ka lori igi, şugbọn o dupẹ pe Oluwa ti mu işẹ buruku na kuro lara oun.

A şé a ko ti i gbọ inkan rara titi igba ti Pastor J. S. B. Oduşọna, Ẹkùn awọn Ajẹwa dide ti o bẹrẹsi tumọ işẹ awọn ajẹ ati orişi inkan ti nwọn nlo lati fi pa enia lara, bi ẹgbà ibọwọ, okun ti wọn fi nfo, ẹdun ārá ti işe atage ijoko awọn eiyẹ ajẹ ninu ẹleiyẹ ati inkan bawọnni ti Pastor Oduşọna fihan apejọ nā.

Şugbọn o fihan daju pe awọn ti nlo ōgun nikan ati alaigbagbọ ni ajẹ lagbara lori wọn, ajẹ ko lagbara lori onigbagbọ ododo tara nitoripe oruko Jesu ni ābo ẹnitirẹ.

Igbo Halelụya! ukọ lila, atẹwọ nşe wòlà bi nwọn ti nrohin ati nigbati Woli Babalọla nsọ itan bi Oluwa ti pe oun si işẹ yi. O sọ ti Ijoye kan ni Ilesa ti o nà yinọ rẹ l' ọgọ ni ilodi tor pe o gbagbọ. O sọ pe "Ẹ wa Oluwa" ati ohunkohun ti enia ba wa ni yio ri.

WERE DUN WO KO ṢE BI LỌMỌ.

Iran sọlẹ si Ojude Ajaba li ọsan oni ti iṣe Wednesday ọgbọn ọjọ oṣu yi.

Ohun ti o da iran yi silẹ ni pe, ọkunrin aṣiwere kan ti nwọn npe ni "O, bonile jawũdẹ ti ima fi tipatipa tọrọ inkan lọwọ enia, ti i si mã gba enia leti ni igbati o ba mu ọmu yo.

Aṣiwere yi wa pade alagbako tirẹ loni. Bi o ti mbọ lati ọna Feleyẹ ni o pade awọn ọkunrin meji kan l' ojude Ajaba. bi o ti fẹ lati gba ariu awọn meji yi kọja' nwọn ko si ya kuro loju ọna fun o. Bẹ l' o ba gba ọkan leti ninu wọn.

Okunrin ti o gba leti yi ko si sa fun a rara ẹnu na si yi oju pada si i, o si gba eti tirẹ nã. Bi o ti gba leti yi, were yi mura ati ja okunrin nã yara fi logbọn yọ bata iẹsẹ o si tun fi gba a let ibẹ ni were yi ba heresi sa lọ. o nsare gan ni, ko si duro titi o fi de Agbeni.

Idi Ti Obirin Ko Fi Mọ Awo.

Lati ọwọ Akere-Ọmọle.

Nigba lailai, ni akoko ti ọba kan njẹ ni Ọyọ, oruko ọba nã a ma jẹ Oluaṣo, ọba yi jẹ olusin awọn oriṣa,

Nigba nã, oke kan mbẹ nitosi ile ọba yi, ti awọn Tapa ti mã nwa ṣẹruba awọn ara Ọyọ, wọn o daṣọ bori, wọn o si bẹrẹ si ke "họ ọ! họ ọ!" gẹgẹbi egungun.

Ni akoko ti a nwi yi, ko ti isi awo egungun ni ilẹ Yoruba. Ọba Oluaṣo sa jẹ ologbọn: o fi imu fin 'lẹ titi o fi mọ pe awọn Tapa l' o ngba Igunuko wa dẹru ba awọn ara ilu. Iru rẹ sa ti ṣe awọn ara Ọyọ ri nigbati wọn mbẹ ni Ile-Ifẹ, ti awọn ara ọrun mã nwa ko wọn lọ, ti Mọrẹmi iyawo ọba Olọfin fi gba wọn silẹ.

Nitorinã nigbati nwọn tun nri Igunuko ti awọn Tapa tun gbe wa, ẹru ba wọn; olukuluku yio si mã sa kakiri. Orisirisi ni awọn Igunuko wọnyi; omiran ga gogoro, omiran kuru, omiran fi aṣọ bori.

Ọba Oluaṣo lọ, o si ba awọn Tapa mulẹ awo yi, o si mu u wa si Ọyọ. Olukuluku awọn ijoye mbọ sinu awo yi pẹlu owo ati aṣọ; ati ọkunrin ati obinrin gbogbo ni nwọn mbọ sinu awo yi, Oluaṣo si ngba wọn.

Nigbati awọn ẹmẹwa awo yi ṣẹ di pupọ, Oluaso pe gbogbo wọn joko, o bẹrẹ si fi wọn joye wọnyi: Alapinni ni olori awo yi, Apena l' o tẹle e, Aṣipa, Ajana, Ọjẹ, ati Atọkun.

Awọn atọkun l' o nmu iṣán tabi atori dani lati fi jẹ ẹnikẹni ti o ba yaju si egungun niya. Awọn Ọje l' o ntẹle egungun lọ sode, awọn l' o si nṣe iranlọwọ egbogi fun egungun lati lò. Awọn Ajana l' o mbọ egungun ni pataki. Awọn Aṣipa li o ntoju gbogbo owo, aṣọ ati onjẹ ti egungun ba ri gba wa sile; awọn nã li o si npin onjẹ wọnyi fun ẹnikẹni. Awọn Apena l' o ni aṣẹ lati mu egungun jade lọ si ibikibi ti o ba wun wọn. Awọn Alapini ni ẹniti gbogbo awọn ijoye egungun wọnyi fi ara ti.

Nigbati egungun ba lọ si ode, ti ode nã ba si mu egungun, ti egungun ko si le wa sile, ti Atọkun ṣe e ti, ti awọn Ọjẹ ṣe e ti, ti awọn Ajana ṣe e ti, ti Aṣipa sa ipa inu rẹ ti o ti, ti Apena ṣe tirẹ ti o ti, Alapinni ni wọn o lọ kesi Ohun ti Alapinni ba wa ṣe ni aṣeti ọrọ na wa di ọwọ ọba Oluaṣo. Bayi ni nwọn nṣe.

O di ọjọ kan, gbogbo awọn obirin Ọyọ lọ pejọ si ọdọ Anaṣin ọba ati Ọna Iṣokun ọba wipe, awọn okunrin nfi oju kekere wo awa obinrin pupọ, bawo l' o ṣe jẹ wipe, nwọn fi ọkunrin jẹ oye ninu ẹgbẹ awo egungun ti obirin kanṣoṣo ko tilẹ le jẹ? Nwọn ro ọrọ nã lọ sọdọ Ọba Oluaṣọ, Ọba gba ọrọ nã yẹwo, o si wi fun Anaṣin ati Ọna Iṣokun pe bi o ba di ni ọjọ ajọ ki wọn wa sọ ọrọ na ni gbangba fun gbogbo ọmọawo gbọ seti.

Ọjọ pe, gbogbo awo pejọ, Anasin ọba wa di le duro, o wi bayi pe, ẹnyin ọkunrin awo, ẽṣe ti ẹ nfi oju kekere wo awa obirin? Kini ohun ti ọkunrin nṣe ti awa na ko le ṣe? O si daju pe awa l' a mu ilu Ọyọ duro loni; bi ẹ ba kuku mọ pe, awa ko jẹ inkankan fun nyin, ẹ jẹki a pada lọ si Ile-Ifẹ nibiti a ti wa.

Nigbati wọn pari ọrọ yi tan, Oluaṣo wa yan Iyalode ilu lati ṣe Iya Agan, bayi ni obirin bẹrẹ si mọ awo egungun Nwọn mba inkan yi lọ, o si ndun yungba. Bi ọmọ awo kan ba ku, wọn o sọ wipe, "Agan loyun, yio si bẹmọ l' alẹ oni." Iya Agan yio di aṣọ mọnu gẹgẹbi aboyun, gbogbo awọn ijoye egungun. yio tẹle e lẹhin lọ ki ọmọ Oloku. Bi wọn ba de ibẹ, wọn a sọ fun ọmọ-oloku pe, maṣe ṣokun mọ, oyun baba rẹ l' o mbe ninu oun yi, oun yio si bi i ni alẹ oni, nitorina ki o mã lọ mura owo, aṣọ, ati onje ti baba rẹ yio jẹ silẹ.

Bayi ni gbogbo rẹ ndun lọ yungba. Nigbati o ṣe, inkan ko lọ dẽde mọ; ebi npa awo, awo ko ri inkan jẹ mọ gẹgẹbi o ti ri loni; awọn obinrin ti o ti nsa fun egungun ati ọkunrin, gbogbo won ko tun sa mọ nitoripe, nwọn ti ri idi awo wipe, enia l' o mbẹ ninu agọ, kiṣe ara ọrun gẹgẹbi wọn ti npe e; o wa di wipe ki obinrin mã tan egun wọlu fun ọkọ rẹ lati lu. "Aiye bajẹ, Olori nnọja oko."

O wa di ni akoko kan ti ọba kan jẹ ni Ikoyi ile, orukọ ọba yi a mã jẹ Agbọnlọna. O pe apejọ gbogbo awọn ijoye ilu rẹ, o ba wọn sọ ọ bayi pe, "Gbogbo nyin, ẹ fi sinu ero, ki ẹ si wi fun mi bi o ba dara tabi ko dara lati mã jẹki obirin mọ awo mọ, Obirin l' o ba awo jẹni ode Ọyọ, obirin lo si fa saba bi ti aṣọ fi ya mọ egungun lori ni Ibadan ki iluna to fọ. Nitorina, ẹ jẹki a wa ọna awo miran."

Gbogbo awọn ijoye si dahun pe, o dara bẹ ni totọ. Nigbana ni Alapinni ilu Ikoyi ba dide o wipe, on mọ awo kan, Ijimere l' o si kọ oun ni awo yi; orukọ awo nã a mã jẹ awo Oro. Gbogbo wọn si mulẹ awo yi, lọjọ ti wọn gbe awo yi jade, gbogbo enia l' ọkunrin l' obinrin l' o ndaku lọ. Nwọn ko si fi idi awo na han obinri, ni awo yi ba fi niyi titi o fi di oni oloni.

Nigbati o si ṣe, awo miran tun ṣe jade lati ile Ira, Onira Ọba ilu Ira ṣe igbimọ pe, ọpọlọpọ ni awo ti ebi mpa nitorina oun gbe awo kan de, orukọ rẹ a ma jẹ awo Ọsanyin; bi wọn ba nlo oun rope, ọmọ awo yio mã ri inkan jẹ lọwọ ẹnikẹni. Bayi ni awo Ọsanyin de ti obinrin ko tun mọ ọ

Ẹnu pa ẹlẹnu,
Ẹnu mi maṣe pa mi!
Oun l' o da fun obinrin.
L' ọjọ ti wọn mbọ wa s' aiye:
Nwọn ni ẹnu rẹ yi nkọ?
O ni "ohun oju ba ri ni iṣọ"—
Njẹ Ajàmbèté:
Bi oju ba ri ẹnu a pa mọ.
Ajàmbètè.

Tẹlẹtẹlẹ nigba iwa ṣẹ, ko si ohun ti ọkunrin yio ṣe ti obinrin ko ni ṣe. Bi awọn ọkunrin ti nlọ si ogun, bẹni obirin mba wọn lọ. Orisa Ọlorun lo kọkọ de si aiye, t' ọkunrin t' obirin l' o mọ awo rẹ. Lẹhin nã, Orisa Ẹlẹda tabi Orisa Ori; t' ọkunrin t' obinrin l' o mọ awo rẹ.

Lẹhinna, Yemaja de, t' ọkunrin t' obirin l' o mọ awo yi. Lẹhinna Obatala; lẹhinnã Ẹlẹgbara: lehinnã Ṣango, Ọya, Erinlẹ, Ogun, Kori, Orisa Ikọkọ, Ajamgbilẹ, (Orisa Ibini) Ṣanpọnna, Ọṣun ati awọn awo miran t' ọkunrin t' obinrin l' o mọ awọn wo yi.

Ṣugbọn nigbati aṣeju obinrin pọ, wọn ko tun jẹki wọn mọ awo nwọnyi ti o tun de lẹhina. Awo Orò Awo, Osanyin, Ẹluku, Oluweri, Oṣùògbo, Agẹmọ, ati awọn orisi awo miran.

Eyi ni idi rẹ ti obinrin ko fi mọ awo mọ. Ọrunmila sa jẹ alãnu pupọ, oun l' o jẹ ki awọn obinrin mọ awo Ifa, awo Gẹlẹdẹ, awo Egungun.

Bi o ba di igba miran a o mã sọ itan bi obinrin ti se lọ da awo lọdọ Oṣoronga, ti ọkunrin kan ko si mọ awo na.

OWUYE

IGBEYAWO ALARAMỌDA.

Ọgbẹni Emanuel Ọlatunji Ogunsanya Oga Ile-Ẹkọ Ijọ Methodist ni Ogere ni a gbọ pe o gbe Omidan Victoria Adedayọ Ṣogbẹtun niyawo ni Thursday ọjọ kọkanlelogbọn oṣu ti o kọja.

Dipo aṣọ igbeyawo oibo olowo iyebiye aṣọ ilẹ wa ni t' ọkọ t' aya lo si Ṣọsi lọjọ nã, ati pe nwọn si fi inọwo wọn mọ ni iwọn-tun-wonsi gẹgẹ bi o ti yẹ.

Eyi jẹ apẹrẹ rere ti o tọ ki awa enia du-du mã tẹlẹ ki a le siwọ inọkunọ ati gbese di-da lori pe a nṣe igbeyawo oibo. Awọn oi-bo pãpa ti o ni aṣa Aredẻ ki i nọwo tọbẹ̃ si i.

Ọna Gẹgẹ de Bẹrẹ si Mapo ati Popo Ọba King George Ẹkarun dara pupọ nisi-siyi ti Ijọba Ibadan bu ọda si wọn

Igbadun nla ni i fun awọn Onimọto ti nrin popo wọnyi pẹlu fã́ àji. A ba awọn ti nwọn ni ile lẹba ọna wọnyi yọ, a si ki nwọn "Ku Ewu Ekuru".

O wa ku Popo Ogunmọla de Agodi ati Ọja'ba de Ibukọ.

A ki Ẹni ọwọ P. V. Adebiyi ti Ijọ Yemẹtu ku ewu ọgọta ajọdun ọjọ ibi rẹ ti ọsẹ ti o kọja. A tọrọ ọpọ ọdun, ẹmi gigun ati ilera si i fun Ojiṣẹ Ọlọrun na.

A ba Ọgbẹni Gikunnoo daro nipa ẹru rẹ ti awọn Ọlọṣa ko lọ ninu ọsẹ ti o kọja.

Awọn Ọlọṣa tun lọ fọ Ṣọsi Baptist ni Idi Ikan lorn Thursday Sept 7 nwọn ko atupa ati aṣọ ẹnu ọna lọ

Eyi di ẹkẹta ti ole nja Ijọ yi Popo Idi-Ikan nfẹ itọju pupọ lọwọ́ Ijọba tori awọn ọlọṣa igbagbogbo yi.

Bẹni Ọlọṣa nyọnu kakiri larin ilu. Awọn kan tilẹ mbu onile kan ti koi sun nigbati wọn de ibẹ.

Bi wọn ti mi ilẹkun wo, ti onile ke pe "Iwọ ta nu u?" ni Ọlọṣa sọ pe:"

"Hũn un! o ti ji a ko mọ ẹ̀ru t'o ni ninu ile ti kõ fi sun Ṣiọ oloṣi, akuṣẹ."

Oju odo Ogunpa Fẹlẹyẹ ko lẹ to Afara ibẹ ko si ga to àgbàra ti i mã wọ kọja nibẹ ninu ojo. Ṣ ṣe ni omi mã nwọ gori banki ti o si ma nrọ wọ inu awọn ile ẹbẹbado ibẹ

Anu oni-baisikulu kan ṣe gbogbo ẹniti o ri i larọ Thursday ọsẹ ti o kọja, nigbati moto kan kọlu u lori baisikulu lọkankan Nigeria Motors ti o si gba ori rẹ kọja O run u lẹsẹ mejeji pẹlu baisikulu rẹ. Gbigbe l'a gbe e lọ si Ile Alaisan lẹsẹ-kẹsẹ.

Call at
THE ILARẸ PRESS
For Neat Printing and
Quick Delivery.

Ori Ẹni Ni I La Ni.

Lati ọwọ Akuru-Omele.

Nigba lailai nigbati gbogbo awọn Irun-mọlẹ ti kọja wa sinu aiye, Ọrunmila nikan-ṣoṣo l' o kù lẹhin.

Nigbati akoko to ti Ọrunmila ni lati jade wa sinu aiye nitori ibajẹ gbogbo ti awọn Irunmọlẹ ti o ti ṣiwaju rẹ̀ nṣe, (nwọn sa ti ba aiye jẹ,) o lọ juba lọdọ Olodu-mare. Odumare wi fun u pe, bi o ba de ile aiye, ki o mã gba ẹru silẹ, ki o mã gba ọmọ silẹ, ati onile ati alejo. Nitorina gba odu Ifa merindinlogun yi: Bayi ni eyi. bayi ni eyi. Eyi ni adehun larin emi pelu rẹ. O digba o! alọ ire, abọ ire.

Bẹni Ọrunmila fọn mọ ọna ile aiye. O de ile aiye nã. o si bẹrẹ si gba ẹru ati ọmọ kuro lọwọ alagbara.

Gbogbo awọn Irunmọlẹ wa bẹrẹ si binu bi nwọn ba wipe ki wọn mu Ọrunmila nihin a bọ nọhun: bi nwọn wipe ki wọn mu u lọhun a bọ sihin, bẹ̃ni nwọn mu Ọrunmila ni amuti.

Eṣù Ọdàrà wa dide, o wi fun wọn pe: dakẹ, ẹ fi oun pẹlu rẹ silẹ: gbogbo wọn si dakẹ, nwọn fi Eṣu Ọdara silẹ.

Enia bẹrẹ si wọ tọ Ọrunmila lẹhin, nwọn nwa da Ifa wò, o si ngba ẹbọ lọwọ wọn: o ngba ẹran, o ngba àgbò. o ngba iṣu ati agbado.

Lọjọ kan. ni owurọ kutukutu. Eṣù Ọdàrà yi ara rẹ pada, o di enia, o si wa si ile Ọrunmila lọjọ na. o ki i darudaru, o bere ile ati ọna, o wa wi fun Ọrunmila pe 'fun mi ni onjẹ.'

Lọjọ yi ẹ̀wẹ̀ ko si onjẹ ni ile Ọrun-mila. o si wi fun alejo pe: Ha! O maṣe o!" emi pãpa ko jẹun sùn ni ana, lọ kabọ, bọya, ki o to de onjẹ yio de.

Eṣu Ọdàrà binu jade o si lọ sé ọna onjẹ fun Ọrunmila Awọn enia ko wa difa lọdọ Ọrunmila mọ, ẹnikẹni ko tilẹ wa bere ọrọ lọdọ rẹ rara mọ.

Njẹ:

"Ojumọ mọ
A ko gbọ poroporo odo
Ọganjọ ùàn dùndùn
A ko gbọ girigiri ẹsẹ
Afaimọ̀! k' awo ma sùn l' ebi
Afaimọ̀!!

Ilẹ nsu, ilẹ nmọ. a ko ri enia ki o wa difa wo. ebi mpa babalawo. Ọpẹlẹ ko dẹ sọrọ Ọrunmila sa gbogbo odu Ifa mẹrindi-logun kanlẹ, irọ ni i, pàbó ni gbogb rẹ mbọ si.

Ọrunmila wadi siwaju ko mọ idi rẹ, o wadi si ẹhin, ko mọ idí rẹ. ẽ ha ti ṣe ti gbogbo enia fi sesẹ ti wọn si nkọja l' ojude Ọrunmila ti ẹnikan ko tilẹ ki Ọrumila "kuṣẹ"?

Nigbati o ṣe Onipupa iyawo Ọrumila pe e gbẹ̀rẹ̀ o bẽre ẽ ṣe ti gbogbo inkan ha fi ri bayi, ti ebi npa mi ti o si npa ọ?

Ọrunmila dahun pe oun pãpã ko mọ idi rẹ oun ti wadi siwa, sẹhin. oun ko si mọ sababi, oun tũ Ifa, oun bọ Ifa, inkan ko si yipada.

Onipupa bẽre wipe. o ha ti ibere lọwọ Oriṣa Ori bi? Ọrunmila dahun pe "Ha! bẹni oun koi ti ibere.

Ọrunmila gbe iporun re lulẹ, a ni ki o yara lọ rubọ si Eṣù Ọdàrà ki o le bã tú ki o le bà pẹlu.

Ọrunmila gbọ. o ru. o tù, o bà. Ni-gbana, inu Eṣù Ọdàrà dun. o si dide, o lọ si arinmeji ọmọ araiye. o bẹrẹ si yọ nwọn lẹnu tobẹ ti olukuluku enia fi nsare tọ Ọrunmila wa yan ẹbọ.

"Ẹniti o mọ iṣẹ jijẹ
Ni ijẹ Onisẹ,
Aimọ iṣẹ jijẹ
Ni ijẹ Olùṣẹ̀,
A da fun Ọrunmila
L' ọjọ ti o mba Eṣu da ọrẹ.
"Bi o ba ki mi rere,
Mi o jẹ ọ rere!"

Bẹni Ọrunmila di olowo, ọlọla ati ọlọrọ.

Nigbana ni Ọrunmila wa ba Ọdàrà da ọrẹ lati mã fun u ni ẹbọ lojojumọ Eṣù Ọdàrà si dahun pe, "Bi o ba ki mi rere, mi o jẹ ọ rere.!

Ayani, o ri i? a nwipe, ire yio jinna si ahun ati ọ̀hẃọ.

Lati ọjọ nã wa titi o fi di oni, bi Ifa ba jẹ, Eṣù Ọdàrà a si gba tirẹ.

'Inúnurin awo Inúnurin,
Àlàkiàṣa awo Ilàṣà
Awọn l' o da fun Agbọniregun
Ti gbogbo aiye rin
Gbindingbindu mọ,
O wa to gẹ̃. Ki wọn fẹran mi
Igbàjà—
Li ẹja o mã yọ̀ mọ mi—Igbàjà.

Ọrunmila tunbọ wa di araba nla ti apa ọmọde ko ka. Ina bẹrẹ si bi awọn awo Ile-Ifẹ Ọyẹlagbo wipe, Ki ni Ọrunmila fi npe awọn enia bayi?

Gbogbo awọn Irunmọlẹ pelu ko mọ idi rẹ 'Ẹniti a mbùkù, ti Ọlọrun mbùkun' Bẹni Ọya binu o lọ si ile Ira: Ogun binu o gba ọna ile Irè: Pẹ̃pẽ binu o lọ si ode Asin: Oke binu o gba ọna Ibadan: Olo-kun ati Ọlọsa binu nwọn gba ọna Eko: Ọṣun binu o gba ọna Oṣogbo. Erinlẹ binu o gba ọna Ikirun: Ọsuogbo gba ọna Igbẹsa, bayi ni ajọ awọn Irunmọlẹ tuka, ti olu-kuluku si ba ọna tirẹ lọ kuro ni Ifẹ Ọyẹlagbo. Lati igba nã wa ni aiye ti tutu pẹ̀sẹ̀.

Aṣa oniwe Akewi ni Ibadan monimoni wipe:—

"Pelẹpẹlẹ 'un l' a p' amukuru pelẹ!
Pẹlẹ l' arewa a rin,
Jẹjẹ l' ọmọ ọlọla i yan
Ọmọ onilẹ ntẹ e jẹjẹ
Ọmọ ajoji ntelẹ giri-giri?
Igba Onipẹlẹ ki i fọ
Awo Onipẹlẹ ki i faya
Ẹni a petepero
Pe ka a' ọwọ rẹ de 'le
Pipele l' o tun npele si i

Gbogbo awọn babalowo ti wọn njowu Ọrunmila ni Ile Ifẹ Ọyẹlegbo ebi pa pọn-nọba si wọn lara: a ya fi igbati wọn wa fi ori balẹ fun Ọrunmila.

Ayani o ri i? Awo ti o ba fi oju di Ọrunmila, Ọgaja ebi yio kọ ọ lọgbọn.

"Aja l' o lẹru
Irọ ni pepe npa
A da fun Ọsanyin
Nigbati gbogbo Irunmọlẹ
Mbinu jade kuro ni Ile Ifẹ
Ti Ọsanyin nleri pe
Ki ni Ọrunmila mọ
Ti oun ko le tudi rẹ?

Ayani. o ri i iya njẹ Ọsanyin titi di oni, bi ko juba Ọrunmila, ebi yio pa a.

Bayi l' o ku ọrunmila nikan ni Ile Ifẹ, ti ko si ogun tabi ọtẹ, i u si tutu wẹsi. O si gbori lọwọ gbogbo Irunmọlẹ.

Irumọlẹ ti ko ba fi ti Ọrunmila ṣe, jàbàlà ebi yio jã a lati. Bẹni ebi ko ṣe ba jẹ ọmọ abẹsẹ Odumare ni iṣe, o si buru ju gbogbo Irunmọlẹ. ko si mba enikan ṣ rẹ a fi Ọrunmila. Ayani, o ri i? bi obinrin gbo ti ọkọ yio jẹ amala.

Printed and Published by D. A. Obasa at The Ilare Press, Ajaba Square Ogunpa Road, Ibadan.